

1. Õppekava nimetus:

**OHTLIKKE VEOSEID VEDAVA AUTOJUHI KOOLITUS/
ПЕРЕВОЗКА ОПАСНЫХ ГРУЗОВ АВТОМОБИЛЬНЫМ
ТРАНСПОРТОМ**

2. Õppekava maht:	KOKKU	46 ak/h, s.h.
	Põhikursus	18 ak/h
	Paakides veo erikursus	12 ak/h
	Kl. 1 ainete ja esemete veo erikursus	8 ak/h
	Kl. 7 materjalide veo erikursus	8 ak/h

3. Õppekeeled: eesti keel/ vene keel

4. Õppekava koostamise alus: Ohtlike veoseid vedava autojuhi kutseoskusnõuded, koolitamise eeskiri ja koolituskursuse õppekava (MKM määrus 06.06.2013 nr 37)

5. Õppekava eesmärk: Õppekava peamiseks eesmärgiks on sõidukijuhtide teadustamine ohtlike veoste veost tulenevatest ohtudest ning juhtidele vajamineva informatsiooni edastamine õnnetuste toimumise tõenäosuse vähendamiseks ja õnnetuse tagajärgede mõju minimiseerimiseks

6. Õppekava õpiväljundid: Koolituse läbinud sõidukijuht:

- 6.1. Omab tulenevalt kehtivast regulatsioonist (ÜRO Euroopa majanduskomisjoni roll ohtlike veoste käitlemisel, ADR, IMDG, Läänemere kokkulepe) teadmisi poolte vastutusest ja kohustustest ohtlike veoste veol, k.a. kõrgendatud riskiga veoste veol
- 6.2. Tunneb ohtlike veoste ohuklasse, oskab ohtlike veoseid klassifitseerida tulenevalt nende peamistest ohuomadustest ja ohu tasemest ning saadetistele kantud ohumärgistest
- 6.3. Teab poolte kohustusi saadetiste komplekteerimisel, laadimisel ja kinnitamisel, piiranguid erinevate ohtlike veoste kokkupakendamisel ja kokkulaadimisel, orienteerub võimalustes ohtlike veoste veoks ilma

konventsioonidest tulenevaid piiranguid täitmata, teab ja oskab arvestada täiendavate piirangutega tunnelite läbimisel, veoste valvamisel

6.4. Oskab tegutseda ohuolukorras ja õnnetusse sattumisel (esmaabi, liiklusohutus, põhiteadmised kaitsevahendite kasutamisest, tuleohutus);

7. Nõuded koolitatavale: koolitusele võetakse vastu isik, kelle alaline elukoht on Eestis või kes töötab vedaja või äriregistrisse või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud isiku juures töölepingu või võlaõigusliku lepingu alusel ning kellel on kehtiv B-, C1- või C-kategooria mootorsõiduki juhiluba, kaasa arvatud esmane juhiluba. olnud vähemalt kaks aastat (AutoVS § 40)

8. Väljastatavad dokumendid: Maanteeameti poolt väljastatav autojuhi ADR-tunnistus

9. Õppekava ülesehitus: ohtlike veoseid vedava sõidukijuhi koolituse õppekava läbimisel omandatavad koolitusteemad:

9.1. baaskoolituse õppekava läbimisel:

-ohtlike veoste vedu puudutavad üldnõuded; poolte vastutus ja üldised kohustused;

-autojuhi kohustused ohtlike veoste veol, turvalisuse tagamine;

- ÜRO ohtlike veoste nimekiri, ohuklassidesse klassifitseerimise põhimõtted, erinevatesse ohuklassidesse määratud veoste peamised ohud;

-nõuded veopakenditele, pakendite sertifitseerimine, pakendite tähistamine

-poolte kohustused ja vastutus ohtlike veoste laadimisel, ohtlike veoste peale- ja mahalaadimise ajal järgitavad ettevaatusabinõud, piirangud erinevate ohtlike veoste samasse veoüksusesse kooslaadimisel, täiendavad piirangud kooslaadimisele kombineeritud vedudel;

-veoüksuse tähistamine ohu- ja tahvelmärgiste ning oranžide tahvlitega ;

-erinevad võimalused ohtlike veoste veoks ilma ADR-konventsioonist tulenevaid piiranguid arvestamata (LQ, EQ, väikesed kogused)

- käitumine õnnetusse sattumisel, tuleohutusnõuded ohtlike veoste veol, veoüksusel kasutatav lisavarustus, esmaabi korraldus;

-liikluspiirangud tunnelites ja tunnelites käitumise juhendid;

- ohtlikku veost vedava autojuhi kohustused veoüksuse valvamise korraldamisel;

9.2. Paakides veo erikoolitus hõlmab täiendavalt järgmisi teemasid:

- veosele veo ajal mõjuvad jõud ja sellest tulenevalt vedelike liikumise mõju sõidukite käitumisele teel;
- täiendavad nõuded paaksõidukite tuleohutusele, AT ja FL tuleohutustasandid, paakide katsetamine, veoüksuse ohtlikule veole lubamise tunnistus;
- paakide tüübid, paakide kodeerimine, paagi konstruktsioonile esitatavad miinimumnõuded erinevate ohtlike kemikaalide veol;
- erinevate täitmis- ja tühjendamissüsteemide eelised;
- paakide tähistamine tahvelmärgiste ja oranžide tahvlitega

9.3. Klassi 1 ainete ja esemete veo erikoolitus hõlmab täiendavalt järgmisi teemasid:

- lõhke- ja pürotehniliste ainete ning neid sisaldavate esemetega seotud spetsiifilised ohud;
- klassi 1 ainete alaklassidesse ja kooslaadimise sobivusgruppidesse jaotamise põhimõtted,
- täiendavad nõuded klass 1 ainete ja esemete pakenditele, pakendite tähistamine ohumärgistega
- veodokumendid klass 1 ainete ja esemete veol
- piirangud klassi 1 ainete ja esemete kooslaadimisele
- klass 1 aineid ja esemeid vedavate veoüksuste tähistamine
- nõuded klass 1 aineid ja esemeid vedava veoüksuse konstruktsioonile, veoüksuse ohtlikule veole lubamise tunnistus (EX II, EX III, MEMU)

9.4. Klassi 7 radioaktiivsete materjalide veo erikoolitus hõlmab täiendavalt järgmisi teemasid:

- radioaktiivse materjali kasutusala;
- ioniseeriva kiirguse, ioniseeriva kiirguse bioloogiline toime, kaitse radioaktiivse kiirguse eest;
- ohutusnõuded radioaktiivse materjali käitlemisel; veoindeks, ohupiiriindeks ;
- nõuded radioaktiivse materjali pakenditele, pakendite tähistamine ohumärgistega, veoüksuse tähistamine tahvelmärgistuse ja oranžide tahvlitega
- radioaktiivse materjaliga seotud avarii korral rakendatavad erimeetmed.

8. Õppeaine läbimise tingimus: kirjalike ülesannete iseseisev lahendamine ja vigade analüüs test iga koolituse liigi läbimisel.

Koolitus lõpeb kirjaliku eksami sooritamisega Maanteeametis. Eksam koosneb kirjalikust testist:

Baaskoolituse test - 25 valikvastustega küsimust

Erikoolitustee testid - 15 valikvastustega küsimust

Eksam loetakse soorituks vähemalt 60%-lise korral

10.Lektorid:

Tõnu Mägi	tonu@adradr.ee	(ADR Koolitus OÜ)
Liis Mägi	liismgi@gmail.com	(Ädala Perearstikeskus)
Mare Liiger	mare@rkelu.ee	(Rahvakoolituse OÜ)
Lenno Põder	lenno.poder@ametikoolitus.ee	(Ametikoolituse OÜ)

10. Koolituse programm:

Jrk.	Teema	Sisu	Käsitlemise aeg ak/h
1.	2	3	4
1.	Sissejuhataav loeng: seadusandlik regulatsioon	Seadusandlik regulatsioon ohtlike ainete veol (ADR, ADN; IMDG, IATA DGR,RID, Läänemere memorandum, Baseli konventsioon, siseriiklikud seadusandlikud aktid)	1
2.	Veohutus	2.Veohutus ohtlike ainete veol 2.1 Veos osalejate üldised kohustused 2.2 Turvalisuse tagamise kohustused, kõrge riskiastmega veosed, turvakava 2.3 Ohutusnõuniku roll veondusettevõttes 2.4. Tegutsemine õnnetusse sattumisel, esmaabi osutamine 2.4. Veoüksusel kaasasolev üldine ja individuaalne lisavarustus	4
3.	Ohtliku aine klassifitseerimine	3.Ohtliku aine klassifitseerimine 3.1 Klassifitseerimise lähtealused, ÜRO ohtlike veoste nimekiri 3.2. Ohtliku aine ohuklassid, peamised ohud	4
4.	Ohtliku aine ettevalmistus veoks	4. Ohtliku aine ettevalmistus veoks 4.1 Üldised nõuded ohtliku aine pakenditele, pakendite sertifitseerimine, pakkimiseeskirjadest tulenevad piirangud ohtliku aine pakendamisele 4.2 Ohtliku aine pakendamisviisid, LQ, EQ, väikesed kogused 4.3 Ohtliku aine pakendite markeerimine	3
5.	Veodokumendid	5.Veodokumendid ohtlike ainete veol: 5.1. Vedaja dokumendid- Ohutusjuhend, autojuhi	2

		pädevustunnistus, 5.2. Saatja poolt väljastatavad veodokumendid- veokiri, ohtlike veoste deklaratsioon, veoluba	
6.	Ohtlike veoste vedu	6. Ohtlike veoste vedu 6.1. Poolte kohustused veoste laadimisel ja kinnitamisel 6.2. Piirangud erinevatesse ohuklassidesse määratud ohtlike veoste kokkulaadimisele 6.3. Täiendavad piirangud teatud ohtlike veoste laadimisoperatsioonidele 6.4. Täiendavad piirangud kooslaadimisele, k.a. kombineeritud vedude teostamisel 6.5. Veoüksuse tähistamine ohtlike veoste veol, ohu tunnusnumbrid 6.6. Piirangud tunnelite läbimisel, nõuded ohtlikku veost vedava veoüksuse valvamisele	4
BAASKOOLITUS KOKKU			18
7	Täiendavad nõuded veol paakides	7.1.Paakide liigitus tüübi ja konstruktsiooni alusel 7.2.Paagi konstruktsioonile esitatavad üldised nõuded, paakautode täite- ja tühjendussüsteemid 7.3.Paakide kodeerimine 7.4.Paakide katsetamine 7.5.Nõuded FL ja AT sõidukite konstruktsioonile, ohtlike veoste veole lubamise tunnistus 7.6.Paakautode tähistamine tahvelmärgistuse ja oranžide tahvlitega 7.7.Paakautodega veo iseärasused, vedelike liikumise mõju sõidukite käitumisele teel;	12
PAAKIDES VEO KOOLITUS KOKKU			12
8	Täiendavad nõuded klass 1 veoste veol	8.1.lõhke- ja pürotehniliste ainete ning neid sisaldavate esemete peamised ohud; 8.2.olulised mõisted klass 1 ainete käitlemisel 8.3. klass 1 ainete klassifitseerimine tulenevalt nende tundlikkusest ja keemilisest koostisest 8.4.klassi 1 ainete alaklassidesse ja kooslaadimise sobivusgruppidesse jaotamise põhimõtted, 8.5.täiendavad nõuded klass 1 ainete ja esemete pakenditele, pakendite tähistamine ohumärgistega 8.6.veodokumendid klass 1 ainete ja esemete veol 8.7. piirangud klassi 1 ainete ja esemete kooslaadimisele 8.8.klass 1 aineid ja esemeid vedavate veoüksuste tähistamine 8.9.nõuded klass 1 aineid ja esemeid vedava veoüksuse konstruktsioonile, veoüksuse ohtlike veoste veole lubamise tunnistus (EX II, EX III, MEMU)	8
KLASS 1 AINETE VEO KOOLITUS KOKKU			8

9	Täiendavad nõuded klass 7 veoste veol	<p>7.1. radioaktiivse materjali kasutusala;</p> <p>7.2. Aatomi ehitus, isotoobid, isotoopide püsivus</p> <p>7.3. Ioniseeriva kiirguse olemus, kiirguse liigid, ioniseeriva kiirguse bioloogiline toime</p> <p>7.4. inimene kiirgusväljas ja spetsiifilised ohud, kaitse radioaktiivse kiirguse eest;</p> <p>7.5. üldised ohutusnõuded radioaktiivse materjali käitlemisel; veoindeks, ohupiiriindeks ;</p> <p>7.6. nõuded radioaktiivse materjali pakenditele, pakendite tähistamine ohumärgistega, veoüksuse tähistamine tahvelmärgistuse ja oranžide tahvlitega</p> <p>7.7. radioaktiivse materjaliga seotud avarii korral rakendatavad erimeetmed.</p>	
KLASS 1 AINETE VEO KOOLITUS KOKKU			8
KOOLITUS KOKKU			46